

K&L GATES

ODSTĄPIENIE OD UMOWY – PRZYPADKI I SKUTKI PRAWNE. SUBIEKTYWNY PRZEGLĄD ORZECZNICTWA.

Maciej Jamka

Ogólnopolska konferencja SIDIR „Zamówienia publiczne w inwestycjach budowlanych”.
Prawa i obowiązki zamawiającego publicznego i wykonawców robót budowlanych.
Warszawa, 30-31 marca 2017 r.

ODSTĄPIENIE OD UMOWY O ROBOTY BUDOWLANE W K.C. - AGENDA

- I. Umowne prawo odstąpienia od umowy: art. 395 § 1
- II. Art. 492 *lex commissoria*
- III. Ustawowe prawo odstąpienia: część ogólna art. 491 § 1 i § 2
- IV. Wypadki ustawowego prawa odstąpienia w p.z.p.
- V. Ustawowe prawo odstąpienia: część szczególna – umowa o dzieło (art. 635, art. 636 § 1, art. 644 w zw. z art. 656, art. 640)
- VI. Ustawowe prawo odstąpienia: część szczególna – umowa o roboty budowlane (art. 649⁴ § 1 i art. 649² § 2)

The background of the slide is a vibrant blue with a bokeh effect, featuring numerous out-of-focus light spots in various shades of blue and white, creating a shimmering, textured appearance.

I. UMOWNE PRAWO ODSTĄPIENIA OD UMOWY ART. 395 § 1

UMOWNE PRAWO DO ODSTĄPIENIA OD UMOWY

- **Art. 395 k.c.**

„§ 1 Można zastrzec, że jednej lub obu stronom przysługiwać będzie w ciągu oznaczonego terminu prawo odstąpienia od umowy. Prawo to wykonywa się przez oświadczenie złożone drugiej stronie.

§ 2 W razie wykonania prawa odstąpienia umowa uważana jest za niezawartą. To, co strony już świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu. Za świadczone usługi oraz za korzystanie z rzeczy należy się drugiej stronie odpowiednie wynagrodzenie.”

ART. 395 § 2 JAKO *IUS DISPOSITIVUM*

SN 9 września 2011 r. (I CSK 696/10); SN 23 września 2008 r. (V CSK 379/07);
SA Poznań 4 lutego 2010 r. (I Aca 973/09)

„Art. 395 § 2 k.c. jest *ius dispositivum* i można skutki odstąpienia regulować w umowie niezależnie od tego, czy umowa o roboty budowlane jest kwalifikowane jako charakteryzujące się świadczeniem podzielnym, czy nie.”

SA Białystok 24 marca 2016 r. (I ACa 395/15)

„Artykuł 395 § 2 k.c. określający skutek wykonania prawa odstąpienia od umowy i obowiązki stron z tym związane oraz art. 491 § 2 k.c. jako dotyczący zakresu ustawowego prawa odstąpienia od umowy, nie mają charakteru *ius cogens* i w razie umownego uregulowania opisanych w nich kwestii w sposób odmienny od ustawowego, nie znajdują bezpośredniego zastosowania. **Skoro strony, w zależności od ich woli, mogą zastrzec prawo odstąpienia od umowy, mogą też określić skutki odstąpienia (*ex nunc* w miejsce ustawowo preferowanego *ex tunc*).**”

TERMIN DO WYKONANIA PRAWA ODSTĄPIENIA

- **Ściśle oznaczony**

SA Łódź 28 sierpnia 2014 r. I Aca 361/14

„Nie jest natomiast skuteczne określenie tego terminu przez wskazanie zdarzenia przyszłego, które nie daje się umiejscowić w czasie i którego wystąpienie nie jest według rozsądnych, obiektywnych oczekiwań ludzkich niewątpliwe (*dies incertus an, incertus quando*). W takim zastrzeżeniu brak bowiem elementu pewności co do wystąpienia zdarzenia wyznaczającego kres terminu (skutek *ad quem*). Pojęcie "w każdym czasie" powyższych wymogów nie spełnia.”

- **Termin oznaczony przez wskazanie zdarzenia**

SN 19 lutego 2014 r. V CSK 265/13

„Przepis art. 395 § 1 k.c., wyrażający swobodę kształtowania stosunków umownych (art. 353¹ k.c.), wymaga jedynie oznaczenia terminu, w ciągu którego przysługiwać będzie prawo odstąpienia od umowy. Może to nastąpić, jak trafnie wskazuje Sąd Apelacyjny **nie tylko przez wskazanie konkretnej daty kalendarzowej, ale także poprzez wskazanie zdarzenia po wystąpieniu którego będzie możliwe skorzystanie z tego prawa**. Strony w § 10 ust. 2 umowy z dnia 7 czerwca 2010 r. nr 59/2010 wyraźnie wskazały zdarzenie, od którego uzależniły możliwość odstąpienia od umowy - "nierozpoczęcie robót bez uzasadnionych przyczyn, brak kontynuacji pomimo pisemnego wezwania”.

Takie określenie terminu odstąpienia spełnia przesłanki z art. 395 § 1 k.c.”

ART. 395 WYKŁADANY ŚCIŚLE

SN 15 maja 2013 r. (III CSK 267/12)

„Odstąpienie jest wyjątkiem od zasady trwałości umownych stosunków zobowiązaniowych, stąd postanowienia umowy, przepisy regulujące tę instytucję oraz oświadczenia stron składane na ich podstawie winny być interpretowane ściśle. Jednostronne oświadczenie woli o odstąpieniu od umowy złożone w wykonaniu powyższego uprawnienia kształtuje stosunek prawny przez jego ustanie. W braku uprawnienia i zachowania wymogów umownych wskazany skutek nie nastąpi. **Niedopuszczalna jest tym samym ocena skuteczności złożonego oświadczenia o odstąpieniu od umowy w oparciu o inne, jak wskazane w jego treści przyczyny i podstawy, nawet gdyby były one przewidziane w umowie bądź wynikały z ustawy.**”

ODSTĄPIENIE OD UMOWY – KARY UMOWNE

SA Warszawa 8 marca 2016 r. I ACa 784/15

„Na skutek odstąpienia od umowy w sytuacjach objętych hipotezą art. 494 k.c. następuje - na podstawie analogicznie stosowanego art. 395 § 2 zdanie pierwsze k.c. zniweczenie węzła obligacyjnego wynikającego z umowy, utrzymują się natomiast, przełamując zasadę akcesoryjności, postanowienia umowne dotyczące kar umownych, przewidziane przez strony właśnie na wypadek odstąpienia od umowy, gdy aktualizuje się odpowiedzialność jednej ze stron umowy za szkodę spowodowaną niewykonaniem zobowiązania.”

ODSTĄPIENIE OD UMOWY – KARY UMOWNE

SA Warszawa 13 listopada 2015 r. I Aca 324/15

„4. Nie może być kumulowana kara umowna przewidziana za nienależyte wykonanie zobowiązania, np. kara umowna za zwłokę w wykonaniu zobowiązania i kara umowna za niewykonanie zobowiązania. Nie można bowiem jednocześnie spełnić wymagań, od których naliczenie tych kar jest uzależnione, tj. wykonać, choćby w sposób nienależyty, i nie wykonać tego samego zobowiązania. Wierzyciel nie może zażądać zapłaty obu wymienionych kar umownych, gdyż wzajemnie się one wykluczają.”

- Jeżeli odstąpienie od umowy jest związane z brakiem płatności, to kara umowna za odstąpienie jest jednoznaczna z karą umowną za brak płatności.

Tak: SN 17 grudnia 2008 r. (I CSK 240/08)

SN 7 lutego 2007 r. (III CSK 288/06)

The background of the slide is a vibrant blue with a bokeh effect, featuring numerous out-of-focus light spots in various shades of blue and white, creating a shimmering, textured appearance.

II. *LEX COMMISSORIA*
ART. 492

LEX COMMISSORIA

- **Art. 492 k.c.**

„Jeżeli uprawnienie do odstąpienia od umowy wzajemnej zostało zastrzeżone na wypadek niewykonania zobowiązania w terminie ściśle określonym, strona uprawniona może w razie zwłoki drugiej strony odstąpić od umowy bez wyznaczenia terminu dodatkowego. To samo dotyczy wypadku, gdy wykonanie zobowiązania przez jedną ze stron po terminie nie miałoby dla drugiej strony znaczenia ze względu na właściwości zobowiązania albo ze względu na zamierzony przez nią cel umowy, wiadomy stronie będącej w zwłoce.”

- **SA Wrocław 8 maja 2013 r. I Aca 424/13 (lex 1350448)**

Konwersja wadliwego umownego prawa odstąpienia (art. 395 § 1 k.c.) na *lex commissoria* (art. 492 k.c.).

LEX COMMISSORIA

- **SA Łódź 7 maja 2014 r. I Aca 1357/13** (*lex commissoria* jest szczególnym przypadkiem umownego prawa odstąpienia i wymaga wskazania terminu)

Przeciwnie:

- **SA Warszawa 14 sierpnia 2013 r. VI Aca 37/13** (*lex commissoria* nie jest bowiem umownym prawem odstąpienia od umowy, a jedynie umowną modyfikacją ustawowego prawa odstąpienia).
- **SA Warszawa 18 listopada 2014 r. VI Aca 175/14** („rozszerzająca interpretacja art. 492 k.c. – z pominięciem ratio legis tego przepisu jest niedopuszczalna” – odstąpienie od umowy na podstawie art. 492 k.c. tylko, gdy świadczenie traci znaczenie przez sam fakt, że nie zostało wykonane w ściśle określonym terminie).

The background of the slide is a vibrant blue with a bokeh effect, featuring numerous out-of-focus light spots in various shades of blue and white, creating a shimmering, textured appearance.

III. USTAWOWE PRAWO ODSTĄPIENIA:
CZĘŚĆ OGÓLNA
ART. 491 § 1 I § 2

USTAWOWE PRAWO ODSTĄPIENIA OD UMOWY O ROBOTY BUDOWLANE

Art. 491 § 1 k.c.

„Jeżeli jedna ze stron dopuszcza się zwłoki w wykonaniu zobowiązania z umowy wzajemnej, druga strona może wyznaczyć jej odpowiedni dodatkowy termin do wykonania z zagrożeniem, iż w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu będzie uprawniona do odstąpienia od umowy. Może również bądź bez wyznaczenia terminu dodatkowego, bądź też po jego bezskutecznym upływie żądać wykonania zobowiązania i naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki.”

Art. 491 § 2 k.c.

„Jeżeli świadczenia obu stron są podzielne, a jedna ze stron dopuszcza się zwłoki tylko co do części świadczenia, uprawnienie do odstąpienia od umowy przysługujące drugiej stronie ogranicza się, według jej wyboru, albo do tej części, albo do całej reszty niespełnionego świadczenia. Strona ta może także odstąpić od umowy w całości, jeżeli wykonanie częściowe nie miałoby dla niej znaczenia ze względu na właściwości zobowiązania albo ze względu na zamierzony przez nią cel umowy, wiadomy stronie będącej w zwłóce.”

USTAWOWE PRAWO ODSTĄPIENIA OD UMOWY O ROBOTY BUDOWLANE

- **Art. 379 § 2 k.c.**

„Świadczenie jest podzielne, jeżeli może być spełnione częściowo bez istotnej zmiany przedmiotu lub wartości.”

- **Świadczenie niepodzielne**

SN 5 grudnia 1979 r. II CR 433/79 (lex 8199)

SN 14 marca 2002 r. IV CKN 821/00 (lex 54375)

SN 4 września 2002 r. I CK 1/02 (lex 1163590)

SA Katowice 3 lipca 2008 r. V Aca 199/08 (lex 470084)

SN 16 maja 2013 r. V CSK 260/12 OSNC-ZD 2014/3/49

- **Świadczenie podzielne**

SN 19 marca 2004 r. IV CK 172/03, OSNC 2005/3/56/lex 112927

SN 13 czerwca 2008 r. I CSK 13/08

SN 20 kwietnia 2006 r. III CSK 11/06 (lex 439201)

SN 13 marca 2013 r. IV CSK 508/12 (lex 1347888)

SA Katowice 9 maja 2014 r. I Aca 922/13 (lex 1466809)

Niepodzielność przedmiotu świadczenia nie może być utożsamiana z niepodzielnością świadczenia. Przesądzenie podzielności lub niepodzielności charakteru świadczenia zależy będzie od postaci przedmiotu świadczenia i od woli stron.

SKUTKI PRAWNE ODSTĄPIENIA – SKUTEK *EX TUNC* ORAZ *EX NUNC*

Wymóg podzielności świadczenia przy rozwiązaniu umowy ze skutkiem *ex nunc*:

„Odstąpienie od umowy może działać ze skutkiem *ex nunc* tylko wtedy, gdy świadczenie wykonawcy robót budowlanych ma charakter podzielny w rozumieniu art. 379 § 2 k.c., co należy ocenić przez pryzmat regulacji zawartej w art. 647 k.c. oraz treści regulacji zawartej w samej umowie. Istotne jest także samo zachowanie się strony składającej oświadczenie o odstąpieniu od umowy, a mianowicie czy wola strony dotyczyła wszystkich robót, czy tylko tej części robót, które nie zostały wykonane.”

SN 5 listopada 2008 r. I CSK 198/08

Identyczne słownictwo przytoczone w wyroku **SA Warszawa 29 października 2015 r. I Aca 156/15** (lex 1916599).

The background of the slide is a vibrant blue with a bokeh effect, featuring numerous out-of-focus light spots in various shades of blue and white, creating a shimmering, textured appearance.

IV. WYPADKI USTAWOWEGO PRAWA ODSTĄPIENIA W P.Z.P.

CZY ISTNIEJE JAKIEŚ SZCZEGÓLNE OGRANICZENIE ODSTĄPIENIA OD UMOWY O ZAMÓWIENIA PUBLICZNE?

- **Art. 139 p.z.p.**

„Do umów w sprawach zamówień publicznych (...) stosuje się przepisy ustawy (...) kodeks cywilny, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.”

- **Art. 143 c pkt. 7 p.z.p.**

„Konieczność wielokrotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy lub konieczność dokonania zapłat za sumę większą niż 5% wartości umowy (...) może stanowić podstawę do odstąpienia od umowy (...).”

- **Art. 145 p.z.p.**

„W razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy lub dalsze wykonywanie umowy może zagrozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu, zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach.”

CZY ISTNIEJE JAKIEŚ SZCZEGÓLNE OGRANICZENIE ODSTĄPIENIA OD UMOWY O ZAMÓWIENIA PUBLICZNE?

SA Kraków 14 grudnia 2012 r. I Aca 1202/12

„Przy ocenie skuteczności odstąpienia od umowy należy uwzględnić utrwalony w orzecznictwie pogląd, iż brak środków pieniężnych na realizację przedmiotu umowy nie stanowi dostatecznej podstawy do odstąpienia od umowy.”

The background of the slide is a vibrant blue bokeh effect, consisting of numerous out-of-focus light spots in various shades of blue and white, creating a shimmering, textured appearance.

V. USTAWOWE PRAWO ODSTĄPIENIA: CZĘŚĆ
SZCZEGÓLNA – UMOWA O DZIEŁO
(ART. 335, 636 § 1, ART. 644 W ZW. Z ART. 656, ART640)

ODSTĄPIENIE OD UMOWY O ROBOTY BUDOWLANE – CZĘŚĆ SZCZEGÓLNA

- **Art. 656 k.c.**

„Do skutków opóźnienia się przez wykonawcę z rozpoczęciem robót lub wykończeniem obiektu albo wykonywania przez wykonawcę robót w sposób wadliwy lub sprzeczny z umową, do rękojmi za wady wykonanego obiektu, jak również do uprawnienia inwestora do odstąpienia od umowy przed ukończeniem obiektu stosuje się odpowiednio przepisy o umowie o dzieło.”

- **Art. 635 k.c.**

„Jeżeli przyjmujący zamówienie opóźnia się z rozpoczęciem lub wykończeniem dzieła tak dalece, że nie jest prawdopodobne, żeby zdołał je ukończyć w czasie umówionym, zamawiający może bez wyznaczenia terminu dodatkowego od umowy odstąpić jeszcze przed upływem terminu do wykonania dzieła.”

- **Art. 636 § 1 k.c.**

„Jeżeli przyjmujący zamówienie wykonywa dzieło w sposób wadliwy albo sprzeczny z umową, zamawiający może wezwać go do zmiany sposobu wykonania i wyznaczyć mu w tym celu odpowiedni termin. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu zamawiający może od umowy odstąpić albo powierzyć poprawienie lub dalsze wykonanie dzieła innej osobie na koszt i niebezpieczeństwo przyjmującego zamówienie.”

- **Art. 644 k.c.**

„Dopóki dzieło nie zostało ukończone, zamawiający może w każdej chwili od umowy odstąpić płacąc umówione wynagrodzenie. Jednakże w wypadku takim zamawiający może odliczyć to, co przyjmujący zamówienie oszczędził z powodu niewykonania dzieła.”

STOSUNEK POMIĘDZY ART. 635 K.C. I ART. 491 § 1 K.C.

- SN 15 listopada 2016 r. III CSK 397/15

„Norma art. 635 k.c. przyznaje zamawiającemu uprawnienie do natychmiastowego odstąpienia od umowy po spełnieniu przesłanki tak znacznego opóźnienia w wykonaniu dzieła przez przyjmującego zlecenie, że nie jest prawdopodobne, by zdołał je ukończyć w czasie umówionym. **Przepis ten stanowi lex specialis w stosunku do art. 491 § 1 k.c. tylko w takim zakresie, że nie jest konieczne zastrzeżenie dodatkowego terminu do wykonania dzieła, jak również nie wymaga, by opóźnienie było kwalifikowane w kategoriach zwłoki.** Bez znaczenia pozostają też przyczyny, z powodu których dzieło nie zostało wykonane, chyba że leżą one po stronie zamawiającego. Zgodnie z art. 6 k.c. obowiązek udowodnienia okoliczności wskazujących na istnienie prawdopodobieństwa nie ukończenia dzieła w terminie spoczywa na zamawiającym.”

KONWERSJA ODSTĄPIENIA Z ART. 635 K.C. NA ODSTĄPIENIE Z ART. 644 K.C.

SA Poznań 11 kwietnia 2013 r. I A Ca 75/13 (lex 1314854)

„Jeżeli zamawiający odstępuje od umowy w sytuacji, gdy opóźnienie jest wynikiem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność, to odstąpienie na podstawie art. 635 k.c. jest bezskuteczne i w tej sytuacji należy je traktować, jako odstąpienie na podstawie art. 644 k.c.”

ODSTĄPIENIE OD UMOWY O ROBOTY BUDOWLANE – KWESTIA ZASTOSOWANIA ART. 640 K.C. (ODSTĄPIENIE W ZWIĄZKU Z BRAKIEM WSPÓŁDZIAŁANIA ZAMAWIAJĄCEGO)

Stosowanie art. 640 k.c. w drodze analogii:

„Istotnie przepis art. 656 k.c. odsyłając do odpowiedniego stosowania do umowy o roboty budowlane wskazanych w nim regulacji umowy o dzieło, nie zawiera wśród nich normy art. 640 k.c. Jak trafnie wskazał Sąd Okręgowy nie oznacza to, że norma ta nie może znaleźć zastosowania. Orzecznictwo Sądu Najwyższego przywołane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, jak i część doktryny **dopuszcza stosowanie w drodze analogii do umowy o roboty budowlane przepisów umowy o dzieło, poza regulacją art. 656 § 1 k.c., który nie stoi temu na przeszkodzie i do tego stanowiska przychyliła się Sąd Apelacyjny. Nie można bowiem tracić z pola widzenia związków zachodzących pomiędzy oboma typami umów [...]**”.

SA Katowice 20 września 2012 r. V ACa 286/12 (opub. w Portalu orzeczeń sądów powszechnych)

ODSTĄPIENIE OD UMOWY O ROBOTY BUDOWLANE – KWESTIA ZASTOSOWANIA ART. 640 K.C. (ODSTĄPIENIE W ZWIĄZKU Z BRAKIEM WSPÓŁDZIAŁANIA ZAMAWIAJĄCEGO)

Przeciwnie:

SA Poznań 10 lipca 2013 r. I Aca 472/13

„Artykuł 656 § 1 k.c. ogranicza tylko do art. 635 k.c., art. 636 § 1 i 2 k.c., art. 638 k.c. i art. 644 k.c. odpowiednie stosowanie do umów o roboty budowlane przepisów regulujących umowę o dzieło. I choć nowsze orzecznictwo opowiedziało się za dopuszczalnością stosowania w drodze analogii do umowy o roboty budowlane także przepisów art. 629 i 632 § 2 k.c., **to za dalszym rozszerzaniem ograniczeń zawartych w art. 656 § 1 k.c. nie przemawia argument o luce w prawie, sugerujący odpowiednio stosować art. 640 k.c. do umowy o roboty budowlane i przyznaniem przyjmującemu zamówienie wykonawcy uprawnienia do odstąpienia od umowy z przyczyn niewspółdziałania zamawiającego przy wykonywaniu umowy.** W razie bowiem zmiany stosunków i zagrożenia rażąco stratą wykonawcy, zobowiązanego do oddania robót budowlanych zgodnie z umową, może on poszukiwać ochrony swoich interesów przez odpowiednie zastosowanie art. 632 § 2 k.c., z możliwością domagania się podwyższenia wynagrodzenia ryczałtowego, a nawet rozwiązania umowy.”

The background of the slide is a vibrant blue with a bokeh effect, featuring numerous out-of-focus light spots in various shades of blue and white, creating a shimmering, textured appearance.

VI. USTAWOWE PRAWO ODSTĄPIENIA: CZĘŚĆ
SZCZEGÓLNA – UMOWA O ROBOTY BUDOWLANE
(ART. 649⁴ § 1 I ART. 649² § 2)

PRZEPISY O UMOWIE O ROBOTY BUDOWLANE. ART. 649⁴ § 1 I ART. 649² § 1 K.C.

Art. 649⁴ § 1. „Jeżeli wykonawca (generalny wykonawca) nie uzyska żądanej gwarancji zapłaty w wyznaczonym przez siebie terminie, nie krótszym niż 45 dni, uprawniony jest do odstąpienia od umowy z winy inwestora ze skutkiem na dzień odstąpienia.”

Art. 649² § 2. „Odstąpienie inwestora od umowy spowodowane żądaniem wykonawcy (generalnego wykonawcy) przedstawienia gwarancji zapłaty jest bezskuteczne.”

PRZEPISY O UMOWIE O ROBOTY BUDOWLANE. ART. 649⁴ § 1 I ART. 649² § 1 K.C.

SA Katowice 26 marca 2014 r. I Aca 24/14

„Oceny czy udzielona gwarancja była gwarancją "żądaną" w rozumieniu art. 649⁴ § 1 k.c. czy też dawała podstawy do odstąpienia od umowy z winy inwestora dokonać należy w oparciu o wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności jakiej gwarancji wykonawca się domagał, jak przebiegała dotychczasowa współpraca, mając przede wszystkim na uwadze treść art. 354 § 2 k.c., zgodnie z którym na powodzie jako na wierzycielu spoczywał także obowiązek współdziałania z pozwanym przy wykonaniu przez niego zobowiązań w sposób zgodny z treścią zobowiązania, a także w sposób odpowiadający celowi społeczno-gospodarczemu zobowiązania oraz zasadom współżycia społecznego.”

Przemysław Drapała (Kodeks cywilny komentarz art. 649² k.c.)

„Przyjąc zatem należy, że norma art. 649² §2 dotyczy przypadków, w których rzeczywistą przyczyną odstąpienia przez inwestora od umowy jest wystąpienie przez wykonawcę z żądaniem ustanowienia gwarancji zapłaty, natomiast w złożonym oświadczeniu inwestor powołuje się na inne (kontaktowe lub ustawowe) powody odstąpienia. **Ciężar udowodnienia wspomnianej rzeczywistej przyczyny odstąpienia spoczywa na wykonawcy, on bowiem będzie wywodził z tego faktu skutek prawny (art. 6).** Niezależnie od tego powinnością inwestora będzie udowodnienie wystąpienia wskazywanej przez niego (innej) przyczyny przedwczesnego zakończenia stosunku prawnego wynikającego z umowy o roboty budowlane.”

KONTAKT

Maciej Jamka
Partner Administracyjny
Maciej.Jamka@klgates.com
+48.22.653.4204

K&L GATES